

Soru 1

Nasıl ki bir biyolog yalnızca canlı varlıklara yönelip diğer varlık türleriyle ilgilenmiyorsa, jeolog da yeryüzü hareketleri ve yerin yapısı dışında farklı bir varlık alanına yönelmez.

Bu parça bilimin aşağıdaki hangi özelliğine örnek gösterilebilir?

- A) Seçicilik
- B) Objektiflik
- C) Olgusallık
- D) Eleştirelilik
- E) Tekrarlanabilirlik

Soru 2

- I. Bilimsel bir problemin çözümüne yönelik yapılan geçici açıklama
- II. Varsayımların deney ve gözlemlerle doğrulanması sonucunda oluşturulan güvenilir açıklama
- III. Kesinleşmiş açıklamaları matematiksel formüllerle ifade etme

Bu açıklamalar sırasıyla aşağıdaki kavramlardan hangilerine aittir?

- A) Yasa-Teori-Hipotez
- B) Hipotez-Yasa-Teori
- C) Teori-Hipotez-Yasa
- D) Teori-Yasa-Hipotez
- E) Hipotez-Teori-Yasa

Soru 3

Filozof Platon çoğunlukla bilim insanı olarak görülmesi de onun bilime katkısı da inkar edilemez. Çünkü Platon bir problemin çözümünde gösterdiği yol ve metotla Öklid ve Arşimet'i etkilemiştir. Nitekim ona göre önemli olan sonucun doğruluğu değil çözümün genel gidiş yoludur.

Parçaya göre, Platon'un bilime katkısı bilimin hangi kavramı üzerine olmuştur?

- A) Kuram B) Yasa C) Gözlem D) Yöntem E) Deney

Soru 4

Bilimsel bilgi çelişki taşımaz. Bir konuda ulaşılan sonuçlardan biri doğruysa diğerleri yanlış kabul edilir. Bu çerçevede bilimsel bilgi akıl ilkelerine dayalı bir etkinliktir.

"Bu parçada bilimin aşağıdaki hangi özelliğinden söz edilmektedir?

- A) Tutarlılık B) Sistemlilik C) Nesnellik D) Evrensellik
- E) Deneysellik

Soru 5

- En iyi yönetim, adalete dayanandır.
- Sanatsal güzellik de estetiğin konusudur.
- Bilimsel bilgiler genel geçerdir.
- Bilgi kişiden kişiye değişir.
- Güzellik görecelidir.

Yukarıda hangi felsefe dalına ait bilgi yer almamaktadır?

- A) Bilgi felsefesi
- B) Bilim felsefesi
- C) Siyaset felsefesi
- D) Din felsefesi
- E) Sanat felsefesi

Soru 13

Çoğu insan, bilime sonsuz bir güven duygusuyla yaklaşır. Öyle ki bilimin bulgularının bizi kesin doğrulara ulaştıracağı inancı yaygındır. Oysa bilimsel sonuçlara ulaşırken kullanılan yaklaşım ve yöntem sorgulanmaya muhtaçtır.

Parçada bahsedilen "sorgulama" ifadesi felsefenin hangi alanıyla ilgilidir?

- A) Varlık felsefesi B) Bilgi felsefesi C) Bilim felsefesi
- D) Ahlak felsefesi E) Siyaset felsefesi

Soru 14

Aşağıdakilerin hangisi bilim insanının özelliği değildir?

- A) Merak etme
- B) Objektif olma
- C) Gözlem yoluyla veri toplama
- D) Akıl ve mantığa uygun davranma
- E) Metafizik sorularına çözüm arama

Soru 15

Bilim kendi anlamını bilemez, böyle bir bilme çabasına yöneldiği anda felsefenin alanına girmiş olur.

Parçada vurgulanan bilim felsefesinin özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilimin ne olduğunu ve kuramsal konumunu belirlemek
- B) Bilimsel çalışmalara yeni boyutlar kazandırmak
- C) Bilimdeki olgulardan hareketle doğrulanabilir önermelere ulaşmak
- D) Bilimsel çalışmaların verimlilik derecesini artırmak
- E) Bilim insanlarına yeni araştırma alanları açmak

Soru 16

Aşağıdakilerden hangisi bilim ve felsefenin ortak yönlerinden değildir?

- A) Kendilerini akla dayanan nedenlerle haklı kılmaya gayret ederler.
- B) Bilgiyi elde etmede bilinçli ve yöntemlidirler.
- C) Kullandıkları yöntem ve araştırma teknikleri aynıdır.
- D) İnsanı ve içinde yaşadığı evreni konu edinirler.
- E) Çelişkileri gidererek tutarlı sonuçlara varmaya çalışırlar.

Soru 17

Bilim ortaya koyduğu bilgilerle felsefeye yeni sorular, yeni ufuklar kazandırır; giderek onun gelişimine katkıda bulunur. Felsefe de söz konusu bilgileri birleştirip yorumlar. Böylece bilimin gelişimine ışık tutar, onun sonuçlarını sorgulayarak yeni bilim alanlarının oluşumuna katkıda bulunur.

Bu parçadan çıkarılabilecek en doğru sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Felsefe bilim gibi kesin sonuçlar elde etmek ister.
- B) Bilimin konusu felsefenin sorulardır.
- C) Bilimsel çalışmalar felsefeden doğar.
- D) Bilim ve felsefenin karşılıklı etkileşimi yeni alanlar açar.
- E) Felsefe öznel iken bilim nesnel bir alan olarak karşımıza çıkar.

Soru 18

Suya bırakılan herhangi bir cismin ya da nesnenin, özgül ağırlığını bildiğimiz sürece, suda batıp batmayacağını önceden söyleyebiliriz.

Bu cümlede verilen bilgi aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ilgilidir?

- A) Bilimsel yöntem
- B) Yorumlama

Soru 6

“Herhangi bir bilginin bilimsel olarak kesinliği ortaya konamıyorsa bilim insanları o bilgiye kuşkuyla bakar.”

Bu parçada bilim insanının hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Tutarlı olma
- B) Şüphe duyma
- C) Mantıklı olma
- D) Denemekten vazgeçmeme
- E) Objektif olma

Soru 7

Felsefe, bilimin varsayımları, doğası, alanı ve yöntemi hakkında sorular sorarak bilime katkıda bulunur. Buna karşılık felsefe de, bilimsel sonuç ve bilgilerden bakış açısını geliştirmek için faydalanır.

Bu durumu en iyi ifade eden yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Felsefe ve bilim karşılıklı etkileşim içerisindedir.
- B) Bilimin yöntemi ile felsefenin yöntemi farklıdır.
- C) Felsefe bilimin neliği üzerine çalışmalar yapmaktadır.
- D) Bilimdeki gelişmeler felsefenin alanını daraltmaktadır.
- E) Bilimsel bulgular yeni felsefi sistemlere kapı aralamaktadır.

Soru 8

Felsefe bilimin varsayımları, doğası, anlamı ve yöntemi hakkında sorgulamalar yaparak bilime katkıda bulunur, bilimin ufkunu açar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi felsefenin bilime yönelttiği sorulardan biri olamaz?

- A) Bilimsel yöntem nedir?
- B) Bilimsel bilgi nasıl ilerler?
- C) Bilimsel bilginin işlevi nedir?
- D) Zihin bilgileri uzun süreli belleğe nasıl atar?
- E) Bilimi, diğer insani etkinlik alanlarından ayıran özellikleri nelerdir?

Soru 9

Bir önermenin bilimsel sayılabilmesi gerçekte örtüşüp test edilmesine bağlıdır. Deney veya gözlem bulgularının desteklemediği bir sav bilimsel açıdan doğru kabul edilemez.

Parçada bilimin hangi niteliğinden bahsedilmektedir?

- A) Genelleyici olma
- B) Yöntemli olma
- C) Olgulara dayanma
- D) Akla dayanma
- E) Eleştirel olma

Soru 10

Kepler, Galileo, Huygens’in çalışmalarından yararlanan Newton, ortaya koyduğu yer çekimi yasası ile fizik yasalarını evrensel hale getirmiştir.

Bu açıklama bilimsel bilginin aşağıdaki özelliklerinden hangisi ile ilgilidir?

- A) Akla dayanması
- B) Objektif olması
- C) Kesin olması
- D) Sistemli olması
- E) Birikimli ilerlemesi

C) Öndeyi

D) Bilimsel kuram

E) Paradigma

Soru 19

Oppenheimer’a göre bilim insanları doğa yasalarından sorumlu değildir. Onların işi bu yasaların nasıl işlediğini ve bu yasaların insan iradesine nasıl hizmet edebileceğini bulmaktır. Hidrojen bombasının kullanılıp kullanılmamasına karar vermek bilim insanının sorumluluğunda değildir. Bu sorumluluk Amerikan halkına ve onun seçilmiş temsilcilerine aittir.

Oppenheimer’ın bu görüşünden çıkarılabilecek en kapsamlı sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilimin sonuçları etik yönleriyle de tartışılmak durumundadır.
- B) Doğanın yasaları kimseden etkilenmeden işler.
- C) Bilim insanlarının görevi yalnızca doğa yasalarının nasıl işlediğini bulmaktır.
- D) Bilim, toplumsal kuralların yeniden gözden geçirilmesinden sorumludur.
- E) Bilim insanları doğayı kontrol altına almakla görevlidirler.

Soru 20

Karşılaşmış olduğu sorunları çözmüş olması bir bilimsel kuramın geçerliliğini belirler. Sorunları çözen, uygulamada etkisi olan bilimsel kuramlar varlığını sürdürür. Geçerliliğini yitiren kuramlar yerini yeni kuramlara bırakır.

Parçaya göre bilimsel kuramın doğruluğu aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Yalnızca deney yöntemiyle elde edilmesine
- B) Ahlaki boyutu da olan bir kuram olmasına
- C) Evreni bir bütün olarak ele almasına
- D) Akıl yürüterek elde edilmesine
- E) Pratik yarar sağlamasına

Yüksek rakımlarda
su düşük sıcaklıklarda
kaynar.

Su Trabzon’da Erzurum’a
göre daha düşük sıcaklıkta
kaynar.

Soru 21

Verilen önermeler birarada düşünüldüğünde ortaya çıkan sorun, bilimin aşağıdaki özelliklerinden hangisiyle ilgilidir?

- A) Bilim olgu türleriyle uğraşır.
- B) Bilimsel önermelerin tümü gözlenebilen olguları dile getirir.
- C) Bilim insanları, bilimin gereği olarak objektif olmaya çalışırlar.
- D) Bilimde birbiriyle çelişen iki önerme doğru kabul edilmez.
- E) Bilimde hiçbir doğru değişmez değildir.

Soru 22

Bilim, denetimli gözlem sonuçlarına dayalı mantıksal düşünme yolu ile olguları açıklama gücü taşıyan hipotezler bulma ve bunları doğrulama metodudur.

Buna göre bilimle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Soyut nesnelerle de ilgilenir.
- B) Tarihsel süreç içerisinde ilerler.
- C) Akıl ile doğaya ait yasalara ulaşır.
- D) İnsanlığın en önemli ürünüdür.
- E) Teknolojik gelişmelere katkıda bulunur.

Soru 11

Felsefe ve bilim ortak özelliklere sahip olduğu gibi kendine özgü özelliklere sahip olan etkinliklerdir.

Aşağıdakilerden hangisi felsefeyi bilimden ayıran özelliklerden biridir?

- A) Akla dayalı bir etkinlik olması
- B) İnsan, evren ve doğayı konu edinmesi
- C) Tutarlı bir etkinlik olması
- D) Sistemli olması
- E) Yığılmırlı ilerlemesi

Soru 12

“Olgusal olanın değil düşünce nesnelerinin bilimine formel bilimler denir. Bunların ortaya koyduğu ürünler doğada gösterilemez, insan zihninde bulunur; bu bilimler yöntem olarak da tımdengelimini kullanır.”

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi formel bilimlerden biridir?

- A) Matematik
- B) Fizik
- C) Coğrafya
- D) Jeoloji
- E) Antropoloji

CEVAPLAR:

1-A 2-E 3-D 4-A 5-D 6-B 7-A 8-D 9-C 10-E 11-E 12-A 13-C 14-E 15-A 16-C 17-D 18-C 19-C 20-E 21-D 22-C 23-E 24-C 25-B

Soru 23

Felsefe şeyleri bize göründükleri halleriyle incelediği kadar, bunların arka planında neler olabileceğine dair genel açıklamalarla da ilgilenir. Bu anlamda felsefe, Sümerlilerden bu yana algıların tanzim edilerek transandantal bir bütünlüğe ulaşılması sürecidir. Bilim ise gün geçtikçe uzmanlaşmakta, ayrıntılarda boğulmaya devam etmektedir.

Parçada anlatılan temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilim ve felsefe varlığa eleştirel yaklaşır.
- B) Bilim deney ve gözleme, felsefe akıl yürütmeye dayanmaktadır.
- C) Felsefe pratik kaygılar için, bilim teorik amaçla yapılmaktadır.
- D) Filozoflar elde ettiği sonuçları bilim adamlarının hizmetine sunmaktadır.
- E) Felsefe varlığı bütüncül olarak incelerken, bilim parçalayarak ele almaktadır.

Soru 24

Bilim, Bacon’a göre sözcüklerle oynamak yerine, doğanın özünü kavramaya yönelmelidir. Ancak bu biçimde doğaya egemen olunabilir. Doğayı yöneten genel yasaları kavramanın yolu ise zihindeki önyargıları temizleyip tek tek olguların bilgisinden yola çıkılarak genelin bilgisine ulaşmayı sağlayacak bir yöntem uygulamaktır.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisi Bacon’ın bilim anlayışına uygun değildir?

- A) Bilimin görevi doğayı yöneten genel yasaları saptamaktır.
- B) Bilimsel bilgiye ulaşmada tümevarım yöntemi kullanılmalıdır.
- C) Doğanın özü ancak felsefe ile kavranabilir.
- D) Ön yargılar bilimsel bilgiye ulaşma yolunda engeldir.
- E) Doğaya egemen olmak onu bütünlüğü içinde kavramakla mümkündür.

Soru 25

İlkçağ medeniyetlerinden Mısır’da tıp oldukça ileri düzeydeydi. Ölümünden sonra yaşamın devam edeceğine inandıklarından mumyalama tekniğini geliştirmişlerdir. Aynı zamanda kimya, anatomi ve fizyoloji dallarında ilerleme kaydetmişlerdir. Bunun yanı sıra Mısırlılar için Nil nehri hayati öneme sahiptir. Nilin taşma zamanlarını hesaplamak için takvim, nehir taşıdığı tarla sınırlarını belirleyebilmek için de geometri alanında zamanlarının çok ilerisine geçebilmişlerdir.

Parçaya göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılır?

- A) İlkçağ medeniyetleri bilimsel alanda ileri düzeydedirler.
- B) Günlük yaşamın düzenlenmesi bilimle yaşamın iç içe olduğunu gösterir.
- C) Mısırlılar teorik bilimlerde çalışmalar yapmamışlardır.
- D) Bilim ve yaşam arasında doğrudan bağ kurulamaz.
- E) Bilimde ulaşılan sonuçlar kimi zaman insanların öngöremediği boyutlarda olabilir.

